

«ایران» از عملکرد یکساله وزارت اقتصاد در حوزه بانکها بیمه‌ها و شرکت‌های دولتی گزارش می‌دهد

شفاف و منضبط

شفافیت، نظارت، کنترل ترازنامه بانکها و تسهیل در اعطای تسهیلات خرد از رویکردهای کلانی است که وزارت امور اقتصادی و دارایی در دولت سیزدهم آنها را دنبال کرده است که در این میان انتشار صورت‌های مالی بانکها، بیمه‌ها و شرکت‌های دولتی به عنوان گامی عملی در تحقق شعار شفافیت از اولین‌هایی است که در تاریخ کشور با دستور وزیر اقتصاد انجام شد؛ رویکردی که با انتشار اسامی بدهکاران بانکی و سامانه‌ای و داده محور کردن رویه‌ها مصادیق دیگری هم پیدا کرد. بر این اساس و در راستای بهبود شفافیت مالی از طریق انتشار صورتهای مالی بانک‌های دولتی در شهریور ماه سال ۱۴۰۰ برای اولین بار بنا به دستور وزیر امور اقتصادی و دارایی، اطلاعات مربوط به صورتهای مالی و یادداشتهای همراه بانکهای دولتی (ملی ایران، مسکن، کشاورزی، صنعت و معدن و توسعه صادرات ایران) مربوط به سال مالی ۱۳۹۹ و تجدید ارائه سال ۱۳۹۸ در سامانه کدال بارگذاری شد. انتشار اسامی بدهکاران کلان یکی از گام‌های شفاف سازی در حوزه بانکها بود که در راستای اجرایی شدن آن وزارت امور اقتصادی و دارایی طی نامه ای به بانک مرکزی، خواستار افشای لیست اشخاصی که تعهدات و تسهیلات کلان از بانکها اخذ کرده اند، به صورت گزارشهای ۳ ماهه در پایان هر فصل شد. بر همین اساس بود که برای اولین بار در تاریخ وزارت اقتصاد، اسامی بدهکاران بد حساب کلان بانکی در تارنمای بانکهای دولتی و خصوصی شده (۱۱ بانک) منتشر شد. سیدعباس حسینی، معاون امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزارت امور اقتصادی و دارایی در همین مورد در گفت و گو با ایران اشاره می‌کند: از آبان ماه سال گذشته مکاتباتی با وزارت اقتصاد برای

انتشار اسامی ابر بدهکاران بانکی انجام شد و در نهایت براساس قانون بودجه سال جاری این اقدام صورت گرفت. البته از سوی دیگر در راستای حمایت از واحدهای تولیدی آسیب دیده از بیماری کرونا و به منظور تمدید استفاد از مزایای قانون تسهیل تسویه بدهی بدهکاران شبکه بانکی کشور درخواست تمدید قانون تسهیل تسویه بدهی بدهکاران تا پایان سال ۱۴۰۰ برای طرح در ستاد ملی مدیریت کرونا پیشنهاد و تصویب شد و مشمولین از مزایای قانونی یاد شده با رعایت ترتیبات مندرج در آن، تا پایان سال گذشته استفاده کردند.

■ شفافیت قراردادهای وام

اما برای شفافیت رویه‌ها برای مردم اقدامات دیگری هم انجام شد که الکترونیکی شدن قراردادهای تسهیلات و ارائه نسخه ای از قرارداد تسهیلات به مشتریان، ضامنین و وثیقه گذاران از جمله رویکردهای جدی و اقدامات انجام شده در حوزه بانکی است. در این راستا و در یک سال گذشته طرح دستورالعمل نحوه ثبت الکترونیکی قراردادهای تسهیلات بانکی در شورای پول و اعتبار، تحویل یک نسخه از قرارداد ظرف مدت ۷ روز کاری پس از درخواست تسهیلات گیرنده، ضامن یا وثیقه گذار و رسیدگی واحدهای نظارتی و بازرسی بانک به شکایات مطرح شده به صورت خارج از نوبت در کارنامه یکسال گذشته دولت در این حوزه ثبت شده است. معاون امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزارت اقتصاد می‌گوید: اقدام شفافیت ساز دیگر الزام بانک‌های دولتی به ارائه یک نسخه از قرارداد تسهیلات به مشتری بود که البته برنامه این است که علاوه بر نسخه فیزیکی، نسخه الکترونیک آن هم به مشتری ارائه شود.

■ تسهیل در پرداخت تسهیلات خرد

تسهیل در پرداخت تسهیلات خرد از دیگر رویکردهای جدی دنبال شده از سوی وزارت امور اقتصادی و دارایی در حوزه بانکی است. معاون بانکی، بیمه ای و شرکت‌های دولتی وزیر اقتصاد با اشاره به پرداخت ۳۷۷ هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی در دو ماهه اول امسال، می‌گوید: این میزان تسهیلات اعطایی در دو ماهه اول سال جاری ۴۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش داشته است. از مجموع تسهیلات پرداختی، سهم بخش کشاورزی ۵ درصد، صنعت ۳۳ درصد، مسکن ۵ درصد و بازرگانی ۳۷ تا ۳۸ درصد بوده است و ۱۱ درصد از این تسهیلات هم به خانوار و مصرف کننده نهایی پرداخت شده است.

به گفته وی ۳۱۸ هزار میلیارد تومان تسهیلات قرض الحسنه پرداخت شده و بانک‌ها معادل ۱۰۵ درصد از منابع قرض الحسنه شان را تسهیلات قرض الحسنه پرداخت کرده اند در حالی که در چند سال اخیر معمولاً ۵ تا ۶ درصد از بیش از کل منابع تسهیلات قرض الحسنه پرداخت شده بود.

بر اساس آماری دیگر تسهیلات پرداخت شده از ابتدای دی ماه ۱۴۰۰ تا پایان تیر ماه ۱۴۰۱، در مجموع ۵۱۶ هزار و ۶۶۴ فقره بوده که بانک سپه با ۲۰۸ هزار و ۸۵۹ بیشترین تعداد پرداخت وام را داشته و پس از آن قرض الحسنه مهر ایران بوده که ۱۰۲ هزار و ۳۱۷ فقره تسهیلات پرداخت کرده است.

به گفته معاون وزیر اقتصاد در ۱۵ مرداد ماه سال جاری این ارقام به این شکل تغییر کرده است: ۵۹۴ هزار و ۸۷۸ فقره وام به میزان ۲۰ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان پرداخت شده که میانگین تسهیلات پرداخت شده در این قالب ۳۵ میلیون تومان است.

علاوه بر این در راستای حمایت از شرکت‌های دانش بنیان نیز آمارها بیانگر عملکرد قابل توجهی است که در این حوزه به ثبت رسیده است. مانده کل تسهیلات پرداختی به شرکت‌های دانش بنیان تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱، ۷۱۲ هزار میلیارد ریال بوده که ۹۷ درصد رشد نسبت به اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۰ داشته است و همچنین پرداخت ۱۰۴ هزار میلیارد ریال به ۵۸۰ شرکت دانش بنیان در دو ماهه سال ۱۴۰۱ انجام شده که ۳۴ درصد رشد نسبت به دو ماهه ۱۴۰۰ را نشان می‌دهد.

■ برگشت مازاد سود اخذ شده بانکها

برگشت مازاد سود اخذ شده مغایر با مصوبات شورای پول و اعتبار از دیگر مواردی است که در حوزه بانکی اجرای آن آغاز شده است البته ضوابط حاکم بر اجرای این حکم قانونی به این شکل است که تمام یا بخشی از تسهیلات در زمان درخواست مشتری تسویه نشده باشد؛ تسهیلات گیرنده در صورتی که دارای بدهی معوق باشد، ابتدا باید نسبت به تعیین تکلیف بدهی خود تا پایان سال ۱۴۰۱ اقدام کند و البته صرفاً ناظر به عقود مبادله ای بوده و در خصوص عقود مشارکتی در سال‌هایی که نرخ سود مورد انتظار از نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار بیشتر بوده اعمال نمی‌شود.

نظارت بر عملکرد بانکها و اقداماتی برای کنترل ترازنامه

ایجاد گروپ پایش و نظارت بر عملکرد بانکها از جمله اقدامات انجام شده در یکسال نخست دولت سیزدهم است. بر این اساس در

ویژمنامه

بهرت
دولت

ایران

شهریور ۱۴۰۱